

Sisällys

Kirjoittajat	6
Esipuhe	10
Prologi	12
<i>Timo Ahonen, Mikko Aro, Tuija Aro, Marja-Kristiina Lerkkanen ja Tiina Siiskonen</i>	

I OPPIMISEN TUKEMISEN LÄHTÖKOHDAT

1. Kehityksen yksilöllisyyden ymmärtäminen ja oppimisvaikeudet	22
<i>Timo Ahonen, Mikko Aro, Tuija Aro, Marja-Kristiina Lerkkanen ja Tiina Siiskonen</i>	
2. Oppimisen vaikeuksien tunnistaminen ja arviointi	40
<i>Tuija Aro, Jaana Ahonniska-Assa, Mikko Aro ja Timo Ahonen</i>	
3. Näyttöön perustuva tuki oppimisen vaikeuksissa	66
<i>Rauno Parrila, Dominique Gadsden ja Mikko Aro</i>	
4. Oppimisen tukeminen	78
<i>Tiina Siiskonen, Marja-Kristiina Lerkkanen ja Hannu Savolainen</i>	

II OPPIMISTA MUOVAAVAT TEKIJÄT

5. Oppimisvaikeuksien perinnöllinen ja neurokognitiivinen tausta	102
<i>Timo Ahonen, Juha Kere ja Tiina Parviainen</i>	
6. Motivaatio, tunteet ja oppiminen	128
<i>Tuija Aro ja Jari-Erik Nurmi</i>	
7. Vanhempien ja kodin merkitys oppimisessa	148
<i>Kaisa Aunola, Johanna Heinonen ja Ulla Leppänen</i>	
8. Oppiminen toisella kielellä	160
<i>Ari Huhta, Lea Nieminen, Minna Suni ja Mirja Tarnanen</i>	
9. Sosiaaliset suhteet ja vuorovaikutustaidot	180
<i>Anna-Maija Poikkeus</i>	

10. Myönteisten käyttäytymismallien tukeminen opetuksessa 194
Hannu Savolainen, Vesa Närhi ja Pirjo Savolainen

11. Lukemisen ja oppimisen vaikeudet digitaalisissa
 ympäristöissä 206
*Päivi Häkkinen, Carita Kiili, Jarkko Hautala, Johanna Pöysä-Tarhonen,
 Laura Kannianen ja Paavo H. T. Leppänen*

III KEHITYKSELLISET OPPIMISVAIKEUDET JA OPPIMISEN TUKEMINEN

12. Kielenkehityksen vaikeudet 224
Tiina Siiskonen, Timo Ahonen ja Sira Määttä

13. Lukutaidon kehitys ja lukemisvaikeudet 252
Mikko Aro ja Marja-Kristiina Lerkkanen

14. Luetun ymmärtämisen vaikeudet 290
Marja-Kristiina Lerkkanen ja Minna Torppa

15. Kirjoittamisen vaikeudet 304
Marja-Kristiina Lerkkanen, Timo Ahonen, Ritva Ketonen ja Ulla Leppänen

16. Matematiikan perustaitojen oppimisvaikeudet 324
Tuire Koponen, Jonna Salminen ja Riikka Sorvo

17. Tarkkaavuuden, itsesäätelyn ja toiminnanohjauksen
 vaikeudet 350
Vesa Närhi, Anne Karhu, Liisa Klenberg, Mika Paananen ja Anita Puustjärvi

18. Hahmotusvaikeudet 374
Pekka Räsänen, Suvi Ylönen ja Anna Talvinen

19. Motoriset oppimisvaikeudet 392
Timo Ahonen, Piritta Asunta ja Helena Viholainen

Epilogi 408
Timo Ahonen, Mikko Aro, Tuija Aro, Marja-Kristiina Lerkkanen ja Tiina Siiskonen